

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report)

ประจำเดือนกรกฎาคม 2567

1. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับจีน (สถิติการนำเข้าสินค้าเกษตรที่สำคัญจากไทยของจีน)

รายการ	เดือนมิถุนายน 2567				เดือนมกราคม-มิถุนายน 2567			
	มูลค่านำเข้า (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	%Δ Y/Y	มูลค่านำเข้า (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	%Δ Y/Y
น้ำยาง (HS 4001.1000)	7.76	-45.25	5,395	-58.04	107.72	-38.11	85,651	-46.17
ยางแผ่นรมควัน (HS 4001.2100)	4.34	-38.79	2,042	-52.35	32.84	-55.22	16,770	-64.01
ยาง TSNR (HS 4001.2200)	112.04	49.54	64,223	18.77	615.30	38.62	380,623	21.02
ยางผสม (HS 4002.8000)	141.10	-42.30	83,837	-52.08	927.28	-39.10	592,399	-45.87
ทุเรียน (HS 0810.6000)	659.71	-12.57	137,772	-10.83	2,855.21	-4.88	558,309	-7.03
มังคุด (HS 0804.5030)	80.30	-44.15	36,127	-24.29	334.45	-9.39	133,056	21.93
ลำไย (HS 0810.9030)	0.92	-40.21	690	-38.27	222.47	21.74	175,288	29.87
มะพร้าว (HS 0801.1200) In the inner shell (endocarp)	12.37	-60.64	9,090	-75.62	123.66	-48.89	137,214	-54.80
มันสำปะหลังแห้ง (HS 0714.1020)	65.13	-52.29	267,940	-44.35	307.00	-69.47	1,192,144	-67.24
ข้าวสาร (HS 1006.3020)	8.42	-35.02	10,733	-37.48	102.61	1.96	129,492	-11.68
กุ้งและปู (HS 0306)	18.15	-48.28	1,605	-47.28	154.77	-18.03	14,964	-3.52

2. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม (ข้อมูลจากเว็บไซต์ศุลกากรแห่งชาติจีน)

● สถานการณ์การนำเข้าส่งออกสินค้าเกษตรเดือนมกราคม-มิถุนายนของจีนปี 2567 มีมูลค่าการนำเข้าส่งออกรวม 158,031 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีการส่งออกสินค้าเกษตร มูลค่า 48,488 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า และมีการนำเข้าสินค้าเกษตร มูลค่า 109,543 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 10.3 โดยจีนเสียดุลการค้ามูลค่า 61,055 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายการ	เดือนมิถุนายน 2567				เดือนมกราคม-มิถุนายน 2567			
	มูลค่านำเข้า (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	มูลค่าส่งออก (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	มูลค่านำเข้า (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	มูลค่าส่งออก (ล้าน USD)	%Δ Y/Y
ธัญพืชและพืชอาหาร	6,713.87	-13.5	100.87	-29.9	36,239.70	-16.4	692.38	-3.7
น้ำมันพืชบริโภค	616.78	-21.9	n/a	n/a	3,472.46	-34.1	n/a	n/a
ผักและเห็ดบริโภค	n/a	n/a	1,336.76	25.8	n/a	n/a	6,997.86	16.1
ผลไม้สด/แห้ง และน้ำตาล	1,585.99	-17.3	485.89	76.6	10,894.17	5.2	2,748.30	31.2
เนื้อสัตว์และเครื่องใน	1,748.84	-32.6	180.90	9.7	11,537.87	-19.1	989.36	5.6
สินค้าสัตว์น้ำ	1,419.04	-15.8	1,680.90	8.3	8,818.35	-13.6	9,387.92	-4.9
ฝ้าย	324.89	73.4	n/a	n/a	3,732.24	184.6	n/a	n/a
น้ำตาลบริโภค	17.56	-36.7	n/a	n/a	790.69	50.5	n/a	n/a

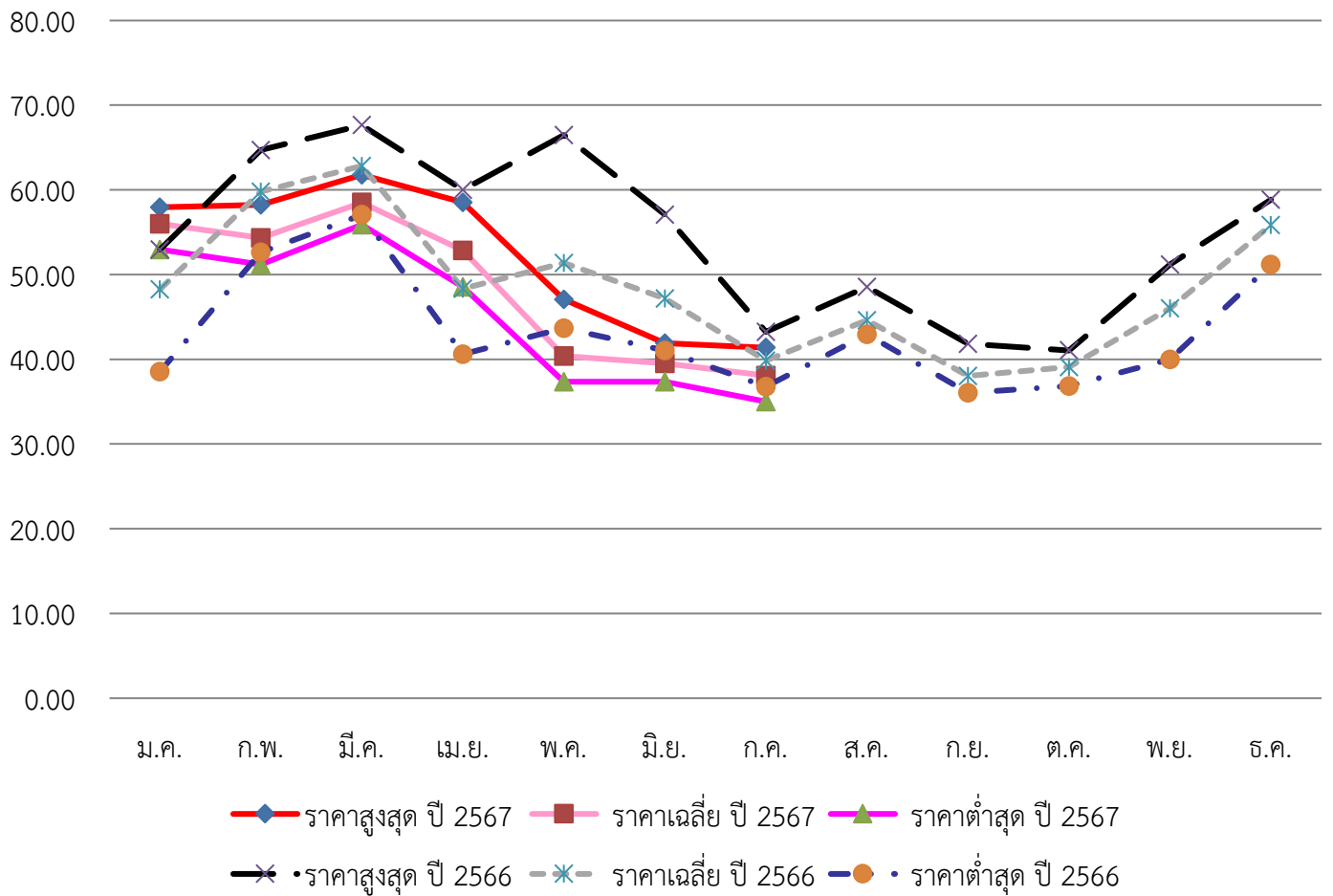
● เดือนมิถุนายน 2567 จีนมีการนำเข้ายางพาราธรรมชาติ (HS 4001) 156,386 ตัน เมื่อเทียบกับเดือนมิถุนายนของปี 2566 ลดลงร้อยละ 15.96 มูลค่านำเข้า 246.29 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.51 โดยมีการนำเข้าตั้งแต่เดือนมกราคม-มิถุนายน 2567 รวม 1,003,219 ตัน เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า ลดลงร้อยละ 18.87 มูลค่านำเข้า 1,499.88 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 7.52

● เดือนมิถุนายน 2567 จีนมีการนำเข้ายางสังเคราะห์ (HS 4002) 314,191 ตัน เมื่อเทียบกับเดือนมิถุนายนของปี 2566 ลดลงร้อยละ 29.62 มูลค่านำเข้า 569.33 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 18.57 โดยมีการนำเข้าตั้งแต่เดือนมกราคม-มิถุนายนของปี 2567 รวม 2,281,667 ตัน เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า ลดลงร้อยละ 17.64 มูลค่านำเข้า 3,853.93 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า ลดลงร้อยละ 10.45

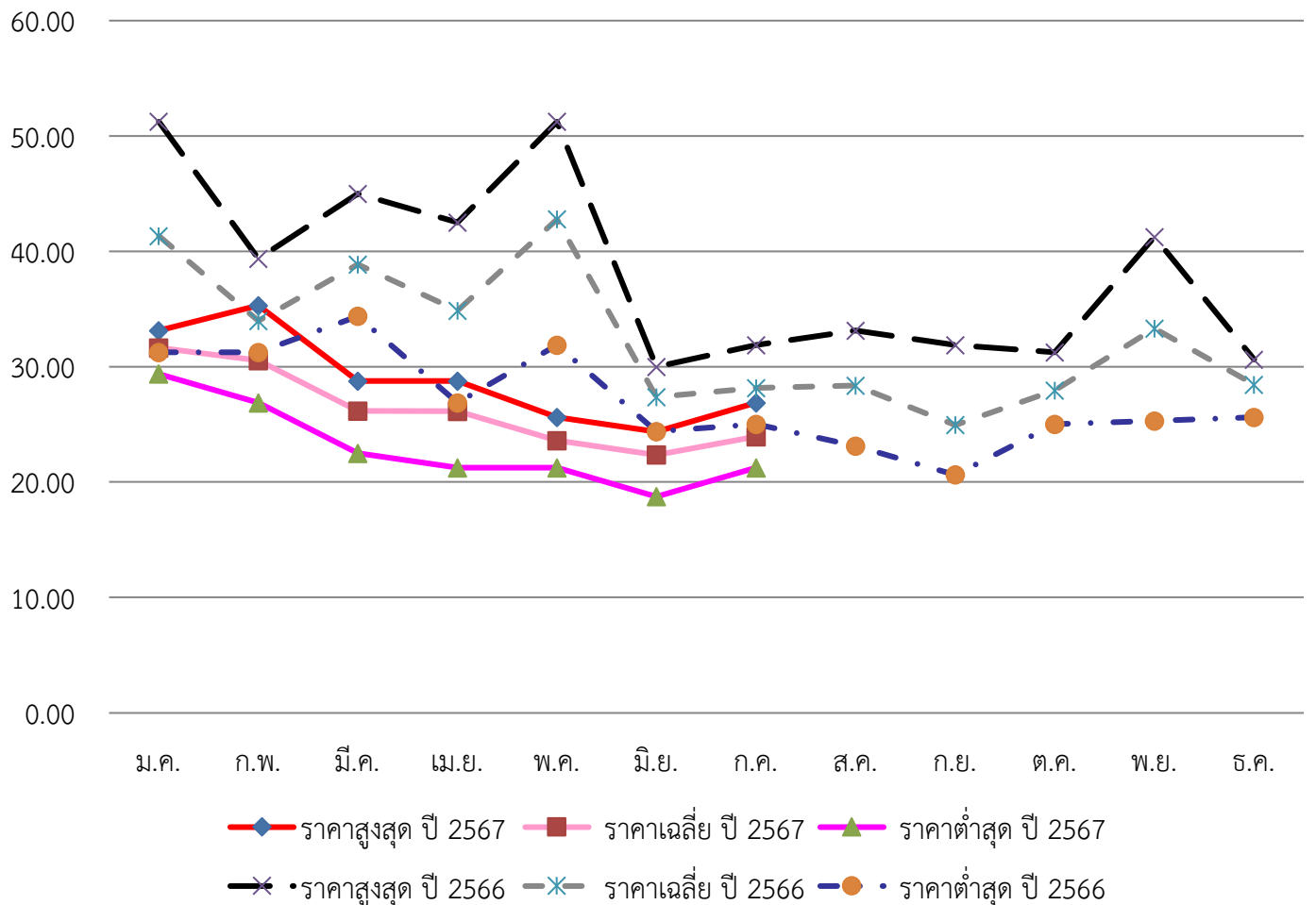
● ราคาทุเรียน มังคุด และลำไยไทย ที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานนครกว่างโจว เดือนกรกฎาคม 2567

ชนิดผลไม้	ราคาเฉลี่ย ก.ค. 67 (หยวน/กก.)	ราคาเฉลี่ย ก.ค. 66 (หยวน/กก.)	%Δ Y/Y
ทุเรียน	38.08	39.84	-4.42
มังคุด (เกรด 1)	23.94	28.15	-14.94
ลำไย (เกรด 1)	16.67	14.73	13.15

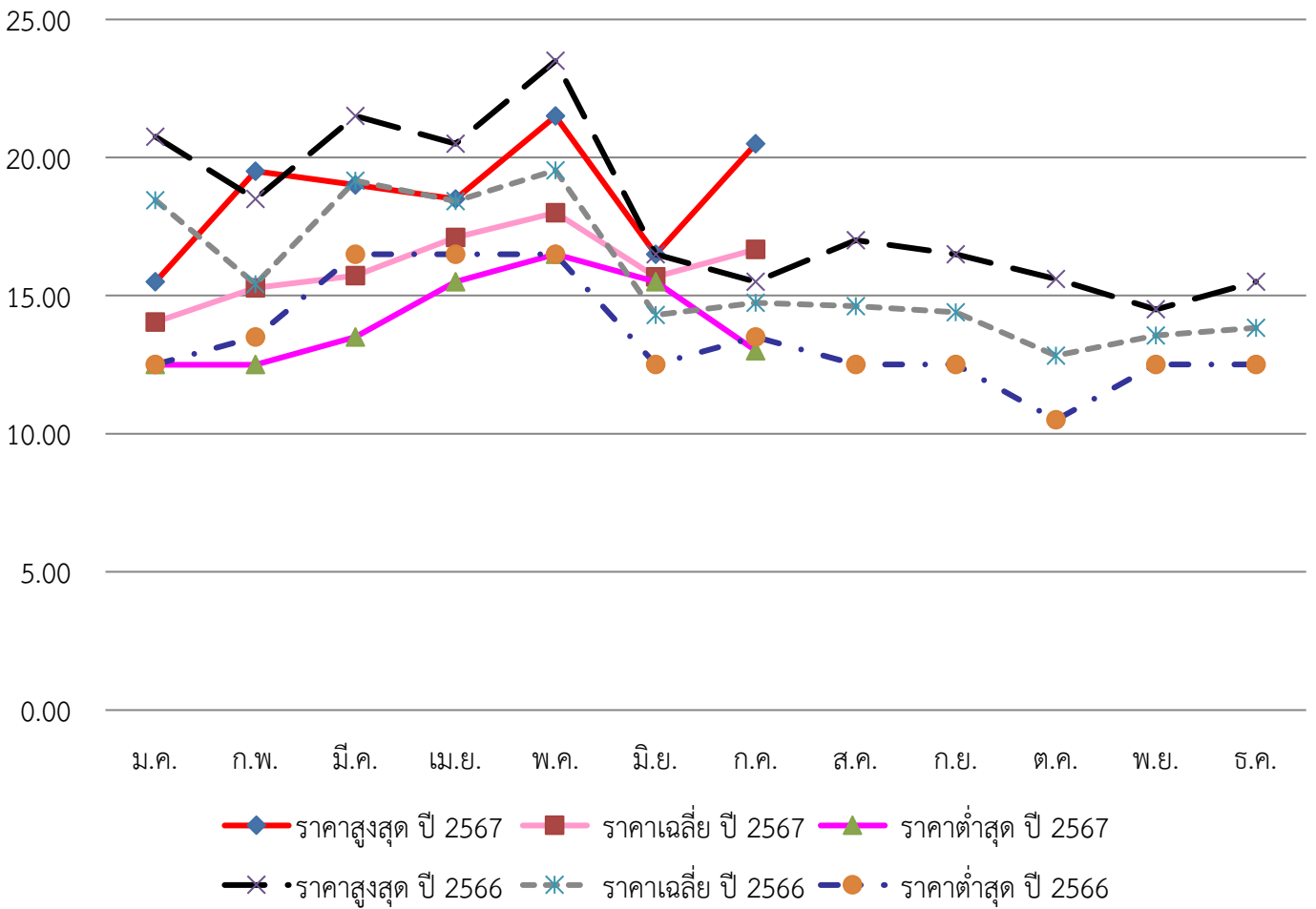
กราฟแสดงราคาขายส่งทุเรียนรายเดือนของปี 2566-2567 (หยวน/กก.)

กราฟแสดงราคาขายส่งมังคุด (เกรด 1) รายเดือนของปี 2566-2567 (หยวน/กก.)

กราฟแสดงราคาขายส่งลำไย (เกรด 1) รายเดือนของปี 2566-2567 (หยวน/กก.)

● ราคาค้าส่งสินค้าสัตว์น้ำที่สำคัญเมืองเชียงใหม่ เดือนกรกฎาคม 2567 (ข้อมูลจากกรมพัฒนาหาสมุทรเมืองเชียงใหม่)

รายการ	ขนาด	ราคา (หยวนต่อ กก.)				หมายเหตุ
		วันที่ 7	วันที่ 14	วันที่ 21	วันที่ 28	
กุ้งขาวแวนนาไม (Litopenaeus Vannamei)	60 - 100 ตัว/กก.	62	62	62	62	มีชีวิตรอด (เพาะเลี้ยง)
กุ้งขาวญี่ปุ่น/กุ้งลายเสือ (Penaeus japonicus)	50 - 70 ตัว/กก.	240	240	240	240	มีชีวิตรอด (เพาะเลี้ยง)
ปูทะเล (ปูไข่) (Scylla serrata)	-	240	240	240	240	มีชีวิตรอด (เพาะเลี้ยง)
ปูทะเล (ปูเนื้อ) (Scylla serrata)	-	180	180	180	180	มีชีวิตรอด (เพาะเลี้ยง)
หมึกกระดอง (cuttlefish)	นน. 250 - 500 ก./ตัว	56	56	50	50	แช่เย็น
หมึกกล้วย (squid)	นน. ตั้งแต่ 500 ก./ตัว	60	68	68	68	แช่เย็น
ปลานิล (tilapia)	นน. 250 - 500 ก./ตัว	15	15	15	15	มีชีวิตรอด (เพาะเลี้ยง)

3. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย รวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา

● ทูเรียนเป็นผลไม้ที่ตลาดจีนมีความต้องการสูง ในขณะที่ประเทศผู้ผลิตทูเรียนต่าง ๆ ในอาเซียนต่างเข้ามาแย่งส่วนแบ่งทางการตลาดเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะทูเรียนสดที่จีนอนุญาตให้นำเข้าได้จากไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย ซึ่งปัจจุบันสวนทูเรียนเวียดนามที่ได้รับขึ้นทะเบียนส่งออกไปจีนกับทาง GACC (ศุลกากรแห่งชาติจีน) มีจำนวน 613 สวน (ลดลงจากเดิมที่ได้ขึ้นทะเบียน 708 สวน) โรงคัดบรรจุ 95 โรง (ลดลงจากเดิมที่ได้ขึ้นทะเบียน 168 โรง) ในขณะที่สวนทูเรียนฟิลิปปินส์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับ GACC มีจำนวน 606 สวน และโรงคัดบรรจุ 17 โรง (เท่าเดิม) โดยในส่วนของมาเลเซียมีสวนทูเรียนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับ GACC จำนวน 14 สวน และโรงคัดบรรจุ 19 โรง รวมถึงการที่ทูเรียนที่เพาะปลูกในมณฑลไห่หนานเริ่มให้ผลผลิตเป็นปีที่สองในเดือนกรกฎาคม คาดว่าในปีนี้จะมียieldผลิตประมาณ 250 ตัน เกษตรกร ล้ง และผู้ส่งออกของไทย จึงควรให้ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานทูเรียนอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะปัญหาทุเรียนอ่อน การควบคุมแมลงศัตรูพืช และการป้องกันปัญหาสารตกค้างและโลหะหนัก รวมถึงการพัฒนาแบรนด์ของตนเองเพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแบรนด์ต่อผู้บริโภคไปพร้อมกัน

4. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศที่รับผิดชอบ

● ปี 2566 มณฑลกว่างตุงมีมูลค่าเศรษฐกิจทางทะเลรวม 1.878 ล้านล้านหยวน มากเป็นอันดับหนึ่งของจีนต่อเนื่องเป็นเวลา 29 ปี โดยมีการประมงทางทะเล และการแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำทางทะเล มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 และ 3.3 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และมีโครงการเลี้ยงสัตว์น้ำในทะเลสมัยใหม่ 54 โครงการ มูลค่าการลงทุนกว่า 13,000 ล้านหยวน นอกจากนี้ ในปี 2566 มณฑลกว่างตุงยังมีการเพาะปลูกพันธุ์ปลาทะเล

6,771 ล้านตัว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50 ของทั้งประเทศ ที่ผ่านมามีการพัฒนาสายพันธุ์สัตว์น้ำชนิดใหม่ 40 ชนิด โดยเป็นสัตว์น้ำทางทะเล 16 ชนิด (กุ้ง 9 ชนิด หอย 6 ชนิด และปลา 1 ชนิด)

ทั้งนี้ มณฑลกว่างตุงเป็นมณฑลที่มีทำเลที่ตั้งที่ดีด้านทรัพยากรทางทะเล โดยมีแนวชายฝั่งที่ติดทะเลยาว 4,084.48 กม. พื้นที่ทางทะเล 419,300 ตร.กม. และมีเกาะ จำนวน 1,963 เกาะ มากเป็นอันดับ 1, 2 และ 3 ของจีน ตามลำดับ ส่งผลให้มีการพัฒนาการประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในทะเลน้ำลึกอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบันมณฑลกว่างตุงมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในทะเลน้ำลึกรวมจำนวนมากกว่า 5,000 กระจัง

- เมื่อวันที่ 15 - 18 กรกฎาคม 2567 Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) ได้ร่วมกับ Chinese Academy of Tropical Agricultural Sciences จัดงาน The First FAO Technical Workshop on the Implementation of One Country One Priority Product (OCOP) Initiative for Demonstration Countries ที่เมืองชานย่า มณฑลไห่หนาน โดยมีผู้แทนจาก FAO และผู้แทนด้านการเกษตรจากประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมแลกเปลี่ยนด้านการพัฒนาสินค้าเกษตรสีเขียวที่มีเอกลักษณ์ ซึ่งแนวคิดริเริ่ม OCOP เป็นโครงการในแผนระยะเวลา 5 ปีของ FAO ในปี 2564 โดยมีเป้าหมายเพิ่มการเข้าถึงอาหารเพื่อสุขภาพ ยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร ผลักดันการเติบโตทางเศรษฐกิจ ลดความสูญเสียและสิ้นเปลืองของทรัพยากรและอาหาร ลดการใช้สารเคมี และการดำเนินการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันมี 85 ประเทศที่ประสงค์ร่วมส่งเสริมการพัฒนาเกษตรสีเขียวในสินค้าเกษตร 54 ชนิด โดยเป็นประเทศในเขตร้อนและสินค้าเกษตรเขตร้อนคิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 60

- ฐานการเพาะเลี้ยงจระเข้ที่ตำบลซานเจีย เมืองตงฟาง มณฑลไห่หนาน ปัจจุบันมีจระเข้ที่เพาะเลี้ยงมากกว่า 400,000 ตัว โดยเป็นพ่อแม่พันธุ์มากกว่า 30,000 ตัว โดยในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา มีการเพาะพันธุ์ลูกจระเข้มากกว่าครึ่งของจีน ปี 2566 มีผลผลิตในอุตสาหกรรมจระเข้มูลค่าทะล 300 ล้านหยวน และในปีนี้อาจจะมีผลผลิตมูลค่าราว 400 ล้านหยวน การพัฒนาอุตสาหกรรมจระเข้ได้เข้ามาช่วยยกระดับรายได้ของเกษตรกร โดยสามารถจำหน่ายได้ทั้งลูกจระเข้ที่น้ำหนัก 15 - 25 กก. พ่อแม่พันธุ์จระเข้ที่น้ำหนัก 250 กก. ซึ่งมีราคาตัวละมากกว่า 10,000 หยวน ในขณะที่เนื้อจระเข้ราคามีการปรับเพิ่มขึ้นจาก 50 หยวนต่อกก. ในปี 2563 เป็น 66 หยวนต่อกก. ในขณะนี้ รวมถึงหนังจระเข้ที่สามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้

- เมื่อกลางเดือนกรกฎาคม 2567 สมาคมทดสอบเมล็ดพันธุ์นานาชาติ (International Seed Testing Association: ISTA) ได้ส่งผลการประเมินความสามารถในการทดสอบเมล็ดพันธุ์ข้าวสาลีของห้องปฏิบัติการทดสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์หยงโจววาน ในปี 2567 โดยผลการทดสอบใน 7 รายการ พบว่าได้รับระดับ A (ดีเยี่ยม) 5 รายการ ระดับ B (ดี) 2 รายการ ซึ่งผ่านการทดสอบความสามารถรอบแรกของ ISTA ในปี 2567 ปัจจุบันห้องปฏิบัติการทดสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์หยงโจววานได้ผ่านการตรวจสอบความสามารถในการทดสอบเมล็ดพันธุ์ข้าวสาลี เมล็ดพันธุ์หัวไชเท้า และเมล็ดพันธุ์โคลเวอร์ (Trifolium) จาก ISTA ซึ่งจะเป็นรากฐานสำหรับการยื่นขอรับรองห้องปฏิบัติการกับ ISTA ในอนาคต ผู้รับผิดชอบห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกล่าวว่า การรับรองจาก ISTA เป็นบัตรผ่านที่สำคัญในการค้าเมล็ดพันธุ์ระหว่างประเทศ รายงานผลการทดสอบที่ออกโดยห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองจาก ISTA ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการค้าเมล็ดพันธุ์ระหว่างประเทศอย่างราบรื่น ปัจจุบันในประเทศจีนมีห้องปฏิบัติการเพียงสองแห่งได้รับการรับรองจาก ISTA

ทั้งนี้ ห้องปฏิบัติการทดสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์หยงโจววาน ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิก ISTA เมื่อเดือนตุลาคม 2564 โดยเป็นสมาชิกแห่งที่ 9 ของจีน และเป็นแห่งแรกของมณฑลไห่หนาน ปัจจุบันห้องปฏิบัติการทดสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์หยงโจววานอยู่ระหว่างการยื่นขอรับรองจาก ISTA อนึ่ง สมาคมการทดสอบเมล็ดพันธุ์นานาชาติ (ISTA) ก่อตั้งขึ้นในปี 2467 โดยมีนักวิทยาศาสตร์ด้านเมล็ดพันธุ์และนักวิเคราะห์จากมหาวิทยาลัยศุนย์วิจัย และห้องปฏิบัติการทดสอบเมล็ดพันธุ์จากทั่วโลกเข้าร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและเผยแพร่ขั้นตอน มาตรฐานในด้านการทดสอบเมล็ดพันธุ์ เป็นองค์กรระดับนานาชาติที่ไม่แสวงหาผลกำไร และเป็นหน่วยงานกำหนดมาตรฐานคุณภาพเมล็ดพันธุ์ที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

- เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว เข้าร่วมการประชุม 2024 China-ASEAN Durian Industry Seminar ซึ่งเป็นการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านอุตสาหกรรมทุเรียนระหว่างจีนกับประเทศอาเซียน พัฒนาโอกาสในอุตสาหกรรมทุเรียนร่วมกัน และเผยแพร่แบรนด์ทุเรียนชานย่าซึ่งเป็นฐานการผลิตทุเรียนที่สำคัญของจีนในมณฑลไห่หนาน จัดขึ้นที่เมืองชานย่า โดยสมาคมทุเรียนชานย่า ร่วมกับสมาคมทุเรียนไห่หนาน สมาคมการค้าธุรกิจเกษตรไทย-จีน (Thai-Chinese Agribusiness Association) และ Durian Harvest Technology Innovation Center ซึ่งมีผู้แทนจากรัฐบาลมณฑลไห่หนาน เทศบาลเมืองชานย่า สถาบันวิทยาศาสตร์การเกษตรมณฑลไห่หนาน สถาบันวิจัยของจีน สมาคมทุเรียนซาบฮา มาเลเซีย (Sabah Durian and Tropical Fruit Planters Association) สมาคมทุเรียนลาว (Laos Durian Alliance) สมาคมทุเรียนกัมพูชา (Cambodia Durian Federation Association) สมาคมทุเรียนไทย ผู้ประกอบการและเกษตรกร ผู้เพาะปลูกทุเรียนของจีน เข้าร่วมงานกว่า 600 คน โดยภายในงานได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการเพาะปลูก การพัฒนาสายพันธุ์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และการค้าทุเรียนด้วย

ภายในงานได้มีพิธีจัดตั้งเครือข่ายพันธมิตรนวัตกรรมเทคโนโลยีทุเรียนจีน-อาเซียน (China-ASEAN Durian Science and Technology Innovation Alliance) ประกอบด้วยสถาบันวิทยาศาสตร์การเกษตรมณฑลไห่หนาน สมาคมการค้าธุรกิจเกษตรไทย-จีน สมาคมทุเรียนซาบฮา มาเลเซีย สมาคมทุเรียนลาว และสมาคมทุเรียนกัมพูชา ซึ่งจะเป็นกลไกในการแลกเปลี่ยนด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีระหว่างกัน รวมถึงได้มีพิธีเปิดป้ายสถาบันวิจัยทุเรียน (Hainan Wanbao Durian Industrial Technology Research Institute) และการจัดตั้งศูนย์ซื้อขายทุเรียนโลกสำนักงานชานย่า (World Durian Trade Center Sanya Office) ด้วย

ภายในงานยังได้มีการมอบใบรับรองคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint) สำหรับทุเรียนให้กับบริษัท Hainan Hongxiang Agricultural Group Youqi Investment จำกัด และบริษัท Wanbao Agriculture and Animal Husbandry Group จำกัด ซึ่งเป็นสองบริษัทแรกของจีนที่ได้ใบรับรองคาร์บอนฟุตพริ้นท์ สำหรับการเพาะปลูกทุเรียน โดยพื้นที่การเพาะปลูกทุเรียนของมณฑลไห่หนานได้เริ่มสร้างฐานสาริตการเพาะปลูกทุเรียนคาร์บอนต่ำโดยใช้เทคโนโลยีที่วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร มหาวิทยาลัยเกษตรหนานจิงได้วิจัยขึ้น ซึ่งใช้เทคนิค

การปรับปรุงดินโดยใช้ถ่านชีวภาพ (biochar) ซึ่งจะช่วยยกระดับประสิทธิภาพของการรักษาปุ๋ยและน้ำในดิน และลดการปล่อยคาร์บอนได้มากกว่าร้อยละ 30 โดยเกษตรกรสีเขียวคาร์บอนต่ำจะเป็นทิศทางการพัฒนาการเกษตรของโลกในอนาคต

นายตู้ ไปจง นายกษมาคมทุเรียนไห่หนาน และผู้จัดการทั่วไปบริษัท Hainan Hongxiang Agricultural Group Youqi Investment จำกัด ได้แนะนำข้อมูลการเพาะปลูกทุเรียนของมณฑลไห่หนาน โดยมณฑลไห่หนานได้เริ่มขยายพื้นที่เพาะปลูกทุเรียนหลังปี 2562 ที่พบว่าต้นทุเรียน 40 ต้นที่ปลูกในสวนเงาะหัวเซิ่ง อำเภอเป่าอิงของไห่หนานให้ผลผลิตได้ ปัจจุบันมณฑลไห่หนานมีเนื้อที่เพาะปลูกทุเรียนราว 16,667 ไร่ ในขณะที่อินโดนีเซีย ไทย และเวียดนาม ต่างมีเนื้อที่เพาะปลูกทุเรียนกว่า 1 ล้านไร่ โดยเมืองชานย่ามีการเพาะปลูกทุเรียนกว่า 5,417 ไร่ ในปี 2566 มีเนื้อที่ให้ผลผลิต 583 ไร่ ผลผลิตประมาณ 50 ตัน และในปี 2567 มีเนื้อที่ให้ผลผลิต 1,667 ไร่ คาดว่าจะมีผลผลิตประมาณ 200 ตัน ซึ่งเมืองชานย่าเป็นฐานการผลิตทุเรียนที่ใหญ่ที่สุดของจีน มีการใช้แพลตฟอร์มเกษตรกรอัจฉริยะ ใช้โดรนในด้านการอารักขาพืชและความปลอดภัย มีระบบตรวจวัดสภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เพื่อช่วยในการบริหารจัดการการเพาะปลูกทุเรียนให้มีประสิทธิภาพสูง

ปัจจุบันมณฑลไห่หนานเป็นพื้นที่เดียวของจีนที่สามารถเพาะปลูกทุเรียนและให้ผลผลิตได้ เนื่องจากมีสภาพอากาศที่เหมาะสม โดยได้แก้ปัญหาเกี่ยวกับการเพาะปลูกทุเรียน 6 ด้าน ดังนี้ 1) การนำเข้าพันธุ์ทุเรียนจากต่างประเทศมาปรับปรุงพันธุ์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ 2) การใช้ปุ๋ยน้ำและระบบการให้น้ำแบบอัตโนมัติ 3) ใช้การเกษตรอัจฉริยะและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ 4) การใช้โปรตีนจากปลาและถั่วเหลืองมาทำปุ๋ยอินทรีย์ช่วยเพิ่มคุณภาพทุเรียน 5) การสร้างโครงครอบต้นทุเรียน และการจัดการไม่ให้ต้นสูงจนเกินไปเพื่อลดผลกระทบจากพายุ และ 6) การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับหน่วยงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

นายหวง เจิ้งเอิน ผู้อำนวยการสถาบันวิทยาศาสตร์การเกษตรมณฑลไห่หนาน กล่าวถึง ตำแหน่งการพัฒนาอุตสาหกรรมทุเรียนของจีนในภูมิภาค (China's Positioning in the Development of the Regional Durian Industry) ภายหลังจากปี 2560 ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีการนำเข้าทุเรียนมากที่สุดในโลก โดยมีการนำเข้าเติบโตอย่างต่อเนื่องจาก 431,956 ตันในปี 2562 เพิ่มมาเป็น 1.42 ล้านตันในปี 2566 โดยประเทศในกลุ่มอาเซียนมีการส่งออกทุเรียนไปจีนมากขึ้นต่อเนื่อง แม้ว่าประเทศจีนจะสามารถเพาะปลูกทุเรียนได้ที่มณฑลไห่หนาน ในขณะที่พื้นที่อื่นของจีนในมณฑลยูนนาน มณฑลกว่างตุง และเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง ก็ได้ทดลองเพาะปลูกทุเรียนแต่ก็ยังไม่สามารถติดผลได้ การพัฒนาอุตสาหกรรมทุเรียนของจีนจึงยังมีข้อจำกัดในพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก ซึ่งการปลูกทุเรียนในมณฑลไห่หนานมีความเสี่ยงจากพายุไต้ฝุ่น และมีต้นทุนในการเพาะปลูกที่สูงกว่าประเทศในอาเซียนเนื่องจากมีค่าแรงและค่าเช่าพื้นที่ที่สูง เมื่อพิจารณาผลผลิตทุเรียนในตลาดโลก พบว่าในปี 2566 ประเทศอินโดนีเซียมีผลผลิตทุเรียนมากที่สุดในโลกอยู่ที่ 1.58 ล้านตัน รองลงมาคือ ไทย 1.48 ล้านตัน เวียดนาม 863,000 ตัน มาเลเซีย 500,000 ตัน และฟิลิปปินส์ 40,000 ตัน การพัฒนาอุตสาหกรรมทุเรียนของจีนในมณฑลไห่หนานจึงมุ่งเน้นไปที่การสร้างศูนย์การซื้อขายทุเรียนจากความต้องการบริโภคทุเรียนจำนวนมากของตลาดจีน ศูนย์นวัตกรรมและวิทยาศาสตร์ทุเรียน ศูนย์การซื้อขายสิทธิบัตรและลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับทุเรียน และศูนย์การบริโภคและท่องเที่ยวนานาชาติ

นายฝิง เสี่ยวเจี๋ย นักวิจัยจากสำนักวิจัยพืชเขตร้อนของสถาบันวิทยาศาสตร์การเกษตรมณฑลไห่หนาน ได้แนะนำผลการศึกษากลับมาจากการควบคุมคุณภาพของทุเรียน มณฑลไห่หนานมีพื้นที่ที่จำกัดในการเพาะปลูกทุเรียน มีต้นทุนแรงงานและที่ดินที่สูง การพัฒนาอุตสาหกรรมทุเรียนจึงเน้นไปที่ทุเรียนคุณภาพระดับพรีเมียมที่สุดคัดต้นซึ่งสามารถจำหน่ายและกระจายในจีนได้อย่างรวดเร็ว การควบคุมคุณภาพจึงเริ่มจากเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์ (การคัดเลือกต้นแม่พันธุ์ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกในพื้นที่ เทคนิคการตรวจสอบสายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็ว) เทคโนโลยีในการจัดการการเพาะปลูก (การศึกษาพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก รูปแบบการเพาะปลูก ความต้องการธาตุอาหารในต้นทุเรียนในแต่ละช่วงเวลาของการเพาะปลูก การตัดแต่งกิ่งและการคัดเลือกดอก เทคนิคการช่วยผสมเกสร การวิจัยเทคนิคในการป้องกันและควบคุมโรคและแมลงแบบเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการเกษตรแบบอัจฉริยะ) และเทคนิคในการจัดการช่วงเก็บเกี่ยวและหลังเก็บเกี่ยว (เทคโนโลยีการควบคุมคุณภาพหลังการเก็บเกี่ยว การเก็บรักษาและคงความสด การแปรรูปทุเรียน)

- เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ได้เยี่ยมชมฐานการเพาะปลูกทุเรียนของบริษัท Hainan Hongxiang Agricultural Group Youqi Investment โดยบริษัทฯ ได้จัดตั้งเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2563 ทุนจดทะเบียน 30 ล้านหยวน จนถึงปัจจุบันทางบริษัทได้ลงทุนเพาะปลูกทุเรียนในมณฑลไห่หนานพื้นที่กว่า 5,542 ไร่ (เขตนิเวศวิทยาไฉ่ เมืองชานย่า 3,333 ไร่ อำเภอเล่ตง 1,458 ไร่ และอำเภอเป่าอิง 750 ไร่) โดยทางบริษัทมีพื้นที่เพาะปลูกทุเรียนคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 35 ของจีน มีต้นทุเรียนที่ปลูกกว่า 210,000 ต้น เป็นบริษัทที่มีการเพาะปลูกทุเรียนมากที่สุดในจีน และมีการพัฒนาแบรนด์ทุเรียนของตนเองภายใต้ชื่อ Toucan (大嘴鸟) ซึ่งเป็นทุเรียนเกรดพรีเมียมที่สุดคัดต้น ใช้กับผลผลิตทุเรียนของบริษัทในมณฑลไห่หนาน และทุเรียนที่บริษัทนำเข้าจากไทย เวียดนาม และมาเลเซีย โดยได้มีการเปิดร้านจำหน่ายทุเรียนภายใต้แบรนด์ Toucan สาขาแรกที่เมืองชานย่า มณฑลไห่หนาน เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2567

ฐานการเพาะปลูกทุเรียนในเขตนิเวศวิทยาไฉ่ เมืองชานย่า เป็นการทำการเกษตรอัจฉริยะ โดยบริษัทมีการพัฒนา App เพื่อใช้ในการบริหารจัดการโดรนในการอารักขาพืชในพื้นที่เพาะปลูก การติดตามสภาพแวดล้อมของพื้นที่เพาะปลูกโดยเชื่อมข้อมูลกับสถานีวัดสภาพแวดล้อมที่ติดตั้ง การวิเคราะห์แมลงและเชื้อโรคที่เครื่องดักจับสามารถจับได้ผ่านระบบออนไลน์ การบริหารจัดการน้ำผ่านระบบ เป็นต้น รวมถึงมีการสร้างโครงเหล็กครอบต้นทุเรียนเพื่อช่วยในการยึดต้นกับโครงเหล็กเมื่อมีพายุ

จากการสังเกตพบว่าต้นทุเรียนที่ปลูกมีการให้ผลผลิตในทุกต้น แต่ปริมาณยังไม่มากนักเนื่องจากอายุต้นยังไม่มาก เฉลี่ยประมาณ 4 - 5 ปี ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์หมอนทอง และบางส่วนเป็นพันธุ์มูซังคิง ผลทุเรียนที่เริ่มมีขนาดใหญ่จะมีการผูกร้อยเชือกกับลำต้น เมื่อเวลาสุกแล้วผลหลุดจากต้นจะได้ไม่หล่นพื้น โดยจะมีเจ้าหน้าที่เข้าไปเก็บผลผลิตในแต่ละวัน เมื่อได้ชิมรสชาติ พบว่ามีรสชาติหอมหวาน กรอบนอกนุ่มใน และบางส่วนมีรสชาติขมนิด ๆ เนื่องจากเป็นทุเรียนแก่จัด

การที่มณฑลไห่หนานของจีนสามารถเพาะปลูกทุเรียนได้นั้น นอกจากเรื่องสภาพพื้นที่และภูมิอากาศที่เหมาะสมแล้ว การศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับทุเรียนที่ให้ผลผลิตในอำเภอเป่าอิงตั้งแต่ปี 2562 อย่างจริงจังและเป็นระบบ และการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเกษตร

ทำให้สามารถขยายพื้นที่เพาะปลูกทุเรียนในมณฑลไห่หนานได้ แต่ด้วยพื้นที่การเพาะปลูกที่มีอย่างจำกัดในมณฑลไห่หนานและต้นทุนแรงงานที่สูงกว่าอาเซียน จึงเน้นไปที่การผลิตทุเรียนพรีเมียมที่สุกคาต้นเพื่อเป็นจุดแข็งและจุดขายของทุเรียนไห่หนาน ด้วยปริมาณผลผลิตที่น้อยทำให้ราคาจำหน่ายสูง โดยทุเรียนไห่หนานแบรนด์ Toucan มีราคาจำหน่ายอยู่ที่กิโลกรัมละ 143.8 หยวน (ปีนี้คาดว่าจะมีผลผลิตประมาณ 200 ตัน) คาดว่าในอนาคตที่ผลผลิตมีมากราคาจำหน่ายน่าจะปรับลดลง ในขณะที่ทุเรียนไทยในตลาดค้าปลีกอยู่ที่กิโลกรัมละ 60 - 80 หยวน

ผู้ประกอบการของไทยไม่ควรตระหนักที่เงินสามารถเพาะปลูกทุเรียนได้ แต่ควรตระหนักเรื่องการยกระดับและควบคุมคุณภาพทุเรียนที่ส่งออก ซึ่งจะเป็นแรงส่งสำคัญในการขยายและรักษาลาดทุเรียนของไทยในจีนได้อย่างยั่งยืน และจะเป็นจุดแข็งของทุเรียนไทยในการแข่งขันกับทุเรียนของประเทศอื่นที่ต่างเข้ามาแย่งส่วนแบ่งในตลาดจีน

- เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ร่วมกับผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สํารวจการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรที่ด่านโมฮาน โดยด่านทางบกโมฮานปัจจุบันรองรับการนำเข้าสินค้าปีละ 4 ล้านตัน และมีแผนขยายถนนและช่องไม้กั้นเข้า-ออก ระหว่างจีนและลาว จากถนน 2 เลน เป็นถนน 10 เลน และช่องไม้กั้นเข้า-ออกรถบรรทุกจาก 6 ช่อง เป็น 10 ช่อง (เข้า 6 ออก 4) ซึ่งจะสามารถรองรับการนำเข้าและส่งออกสินค้าได้มากถึงปีละ 10 ล้านตัน โดยจะมีการสร้างสถานที่ควบคุมตรวจสอบสินค้า และลานตรวจสอบสินค้าในบริเวณจุดที่นำเข้าด้วย คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2569 เพื่อลดการแออัดของการขนส่ง ช่องทางดังกล่าวปัจจุบันจึงได้ปรับเป็นช่องทางเข้าของรถบรรทุกทั้งหมด และช่องทางขาออกของรถบรรทุกปรับไปใช้ที่เขตความร่วมมือเศรษฐกิจจีน (โมฮาน) - ลาว (บ่อเต็น) แทนก่อน โดยช่วงฤดูกาลผลไม้ของไทยมีสินค้าที่ผ่านเข้าด่านโมฮานมากถึงวันละ 200 ตู

- เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ร่วมกับผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สํารวจการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรที่ด่านรถไฟโมฮาน โดยช่วงที่มีการขนส่งผลไม้ทางรถไฟมากจะมีขบวนรถไฟ 4 ขบวนต่อวัน ขบวนละ 40 ตู เมื่อปีที่ผ่านมา ด่านโมฮานและด่านรถไฟโมฮานมีการนำเข้าทุเรียน 298,000 ตัน (ประมาณ 1 ใน 3 ของทุเรียนไทยที่ส่งออกมายังจีน)

- เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ร่วมกับผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สํารวจการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรที่ด่านท่าเรือกวนเหล่ย์ ท่าเรือกวนเหล่ย์อยู่ห่างจากท่าเรือเซียงแสนประมาณ 263 กม. การขนส่งจากท่าเรือเซียงแสนไปยังท่าเรือกวนเหล่ย์เป็นการเดินเรือทวนน้ำใช้ระยะเวลาในการขนส่งประมาณ 2 วัน เนื่องจากจะไม่มีเรือเดินเรือในช่วงกลางคืนเพื่อความปลอดภัย โดยในช่วงที่น้ำน้อยอยู่ระหว่างเดือนธันวาคม - พฤษภาคม รองรับการเดินทางเรืออยู่ที่ระหว่าง 100 - 200 ตัน ในขณะที่ช่วงอื่นที่น้ำหลากจะสามารถเดินเรือที่ระหว่างมากกว่า 300 ตัน ซึ่งสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะผลไม้นำเข้าอยู่ระหว่างการตรวจรับจากศุลกากรแห่งชาติจีน คาดว่าจะดำเนินการตรวจรับได้ภายในเดือนกรกฎาคม เมื่อตรวจรับแล้วก็สามารถนำเข้าผลไม้จากต่างประเทศที่ขนส่งผ่านแม่น้ำโขงได้ (ทั้งนี้ สำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน (GACC) ได้เห็นชอบอนุมัติให้ด่านท่าเรือกวนเหล่ย์ เป็นด่านนำเข้าผลไม้สดจากต่างประเทศแห่งใหม่ ตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม 2567 เป็นต้นไป)

- เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ร่วมกับผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สํารวจการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรที่ด่านเหมิ่งคัง ด่านเหมิ่งคังตั้งอยู่ที่อำเภอปกครองตนเองชนชาติฮานีและอีเจียงเฉิง เมืองผู่เออร์ มณฑลยูนนาน เป็นด่านสากลของจีนที่ติดกับด่านลานทวยของลาว ห่างจากนครคุนหมิง 438 กม. ห่างจากด่านเซียงของของไทยประมาณ 514 กม. ปี 2566 มีการนำเข้า-ส่งออกสินค้ารวม 280,000 ตัน ปัจจุบันด่านเหมิ่งคังอยู่ระหว่างการพัฒนาสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะสำหรับผลไม้และธัญพืชนำเข้า ซึ่งคาดว่าจะสามารถผ่านการตรวจรับจากศุลกากรแห่งชาติจีนได้ในปีนี้ มีศักยภาพรองรับการนำเข้าผลไม้วันละมากถึง 2,000 ตัน และมีพื้นที่กว่า 134,000 ตร.ม. เพื่อรองรับการจัดตั้งโรงงานแปรรูปผลไม้ในอนาคตด้วย ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะผลักดันให้มีการเพิ่มด่านเหมิ่งคังเป็นจุดนำเข้าส่งออกผลไม้ในพิธีสารต่อไป โดยในเบื้องต้นผู้ประกอบการในพื้นที่มีความประสงค์นำเข้าผลไม้ไทยผ่านด่านเหมิ่งคังปีละ 76,800 ตัน

- เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ร่วมกับผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ประชุมหารือร่วมกับผู้บริหารศุลกากรคุนหมิง ปี 2566 ด้านต่าง ๆ ของมณฑลยูนนานมีการนำเข้าสินค้าเกษตรจากไทยมูลค่า 2,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 22 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยเป็นการนำเข้าผ่านด่านโมฮานมากถึง 2,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และในช่วงเดือนมกราคม-พฤษภาคม 2567 ด้านต่าง ๆ ของมณฑลยูนนานมีการนำเข้าสินค้าเกษตรจากไทยมูลค่า 1,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าผลไม้และผลิตภัณฑ์ ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะเสนอจุดนำเข้าและส่งออกผลไม้ในพิธีสารเพิ่มเติม โดยฝ่ายจีนประสงค์จะขอเพิ่มด่านเหมิ่งคัง และด่านท่าลี่ของมณฑลยูนนาน ในการนำเข้าผลไม้ ในส่วนของการส่งออกโคมีชีวิตนั้น ฝ่ายจีนแจ้งว่าฝ่ายไทยต้องหารือกับศุลกากรแห่งชาติจีนในการดำเนินแนวทางที่เห็นพ้องร่วมกัน เนื่องจากประเทศไทยยังมีการระบาดของโรค FMD อยู่ นอกจากนี้ ฝ่ายจีนยังแสดงความประสงค์ที่จะส่งออกบลูเบอร์รี่มายังไทย ซึ่งฝ่ายไทยแจ้งให้ฝ่ายจีนดำเนินการส่งข้อมูลตามที่ไทยได้เคยแจ้งเวียนใน WTO เพื่อทำการประเมินวิเคราะห์ความเสี่ยงต่อไป

- ตั้งแต่ต้นปีจนถึงวันที่ 15 กรกฎาคม 2567 ศุลกากรคุนหมิงได้ดำเนินการตรวจสอบกักกันสินค้าที่นำเข้า-ส่งออกผ่านเส้นทางรถไฟจีน-ลาวที่ด่านรถไฟโมฮาน รวม 3,027,200 ตัน มูลค่า 10,197 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.1 และ 61.9 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยพบว่าในช่วงครึ่งปีแรกมีการนำเข้าผลไม้มากกว่าการนำเข้าแร่โลหะ แซงขึ้นมาเป็นสินค้านำเข้าอันดับหนึ่งที่ขนส่งผ่านรถไฟจีน-ลาว ในขณะที่สินค้าส่งออกจากจีนส่วนใหญ่เป็นเครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า และแผ่นผลึกซิลิกอนเชิงเดี่ยว (monocrystalline silicon)

- ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครหนานหนิง รายงานว่า ระหว่างเดือนมกราคม - มิถุนายน 2567 ด่านโหยวอี๋กวนมีปริมาณรถผ่านเข้า-ออก 1.96 แสนคันครั้ง เพิ่มขึ้น 1.8 เท่าเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน โดยสถิติรายวันสูงสุดในประวัติศาสตร์ของด่านโหยวอี๋กวนที่บันทึกไว้ เกิดขึ้นในวันที่ 28 เมษายน 2567 ด่านแห่งนี้มีรถบรรทุกผ่านเข้า-ออกมากถึง 1,878 คันครั้ง ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงกว่าขีดความสามารถของด่านที่รองรับได้วันละ 1,200 คัน

ด้วยข้อจำกัดด้านสภาพภูมิประเทศที่เป็นช่องเขาแคบ (ลักษณะคอคอด) และเป็น landlock กอปรกับปริมาณการค้าที่เพิ่มสูงขึ้น สร้างแรงกดดันให้ด่านโหย่วอี้กวนอย่างมาก ยิ่งในฤดูผลไม้แล้ว ชัดความสามารถในการขนส่งสินค้าผ่านด่านแห่งนี้เข้าใกล้จุดอ้อมตัวเต็มที ผลที่ตามมาคือ สภาพการจราจรแออัด และปัญหาการบรรทุกตกค้าง (ทั้งในและนอกด่าน) เป็นจำนวนมาก จึงมีเสียงเรียกร้องจากหลายภาคส่วน ที่ต้องการให้มีการยกระดับศักยภาพการผ่านด่านโหย่วอี้กวน จนเป็นที่มาของแนวคิดการพัฒนา “ด่านทางบกอัจฉริยะ” หรือ Smart Border Gate ด่านโหย่วอี้กวน-ด่านหูถิง (Huu Nghi) โดยเป็นการดำเนินงานภายใต้ “กรอบข้อตกลงว่าด้วยการร่วมผลักดันการก่อสร้างจุดนำร่องด่านอัจฉริยะ” ซึ่งเป็นสาขาความร่วมมือที่สำคัญภายใต้ความเป็น “หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์รอบด้าน” (Comprehensive Strategic Partnership) ระหว่างจีน กับเวียดนาม

โดยเมื่อเดือนมีนาคม 2567 บริษัทผู้รับเหมาโครงการ Guangxi Road and Bridge Engineering Group ได้เริ่มงานขุดภูเขาและ ปรับระดับผิวหน้าดินในส่วนของ “พื้นที่ปฏิบัติการลานตรวจสอบสินค้าอัจฉริยะ” จัดเวรคนงานทำงานตลอด 24 ชั่วโมง ขณะที่บริษัท Guangxi Transportation Science and Technology Group ซึ่งเป็นผู้ให้บริการหลักด้านแบบก่อสร้างและการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของด่านอัจฉริยะก็เริ่มดำเนินการแล้วเช่นกัน ความคืบหน้าล่าสุด ณ เดือนมิถุนายน 2567 เริ่มการก่อสร้างในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ “พื้นที่รับ-ส่ง ตู้คอนเทนเนอร์” สำหรับด่านอัจฉริยะ และการขุดภูเขาและปรับระดับผิวหน้าดินมีความคืบหน้าแล้วร้อยละ 95 ขณะที่การพัฒนาระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ แพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของด่านอัจฉริยะ ศูนย์ควบคุมและสั่งการด่านอัจฉริยะ และศูนย์ข้อมูล ด่านอัจฉริยะ มีความคืบหน้าไปแล้วร้อยละ 65 คาดว่า เดือนสิงหาคม 2567 สิ่งปลูกสร้าง/อาคารปฏิบัติการต่าง ๆ จะก่อสร้างแล้วเสร็จ เดือนกันยายน 2567 ในช่วงมหกรรมแสดงสินค้าจีน-อาเซียน หรือ China-ASEAN Expo จะสามารถจัดแสดงฟังก์ชันการทำงานของระบบขนส่ง ตู้คอนเทนเนอร์แบบไร้คนขับได้ และภายในสิ้นปี 2567 จะสามารถเริ่มการทดลองใช้งานระบบการขนส่งตู้คอนเทนเนอร์แบบไร้คนขับในฝั่งจีนได้

ในส่วนเทคโนโลยีที่นำมาใช้เพื่อสนับสนุนการทำงานของ “ด่านอัจฉริยะ” ให้มีประสิทธิภาพสูง หรือระบบสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ มี “เทคโนโลยีสัญญาณไร้สาย 5G” และ “ระบบดาวเทียมนำร่องเปย์โต่ว” (The BeiDou Navigation Satellite System) เป็นพื้นฐานหลัก ช่วยให้การดำเนินงาน (รถบรรทุกไร้คนขับ งานโลจิสติกส์ งานลาดตระเวนและตรวจสอบ) /สั่งการ (แพลตฟอร์มปฏิบัติการต่าง ๆ) มีความรวดเร็ว และแม่นยำสูง เทคโนโลยี “ไร้มนุษย์” ทำงานของรถบรรทุกไร้คนขับ (Intelligent Guided Vehicle - IGV) เส้นทางเดินรถเป็นระบบควบคุม แบบปิด หรือ Closed-loop Control ระบบเปลี่ยนแบตเตอรี่รถบรรทุกไร้คนขับแบบอัตโนมัติ อุปกรณ์ยกตู้สินค้าแบบอัตโนมัติ ระบบตรวจสอบ ตู้คอนเทนเนอร์ ระบบวิเคราะห์และประมวลผลภาพเอ็กซ์เรย์ตู้สินค้า เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ระบบการแบ่งปันข้อมูล โลจิสติกส์แบบอัจฉริยะ ที่ช่วยสนับสนุนให้ “ด่านอัจฉริยะโหย่วอี้กวน” สามารถให้บริการผ่านพิธีการศุลกากรแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ได้ตลอด 24 ชั่วโมง โดยไม่จำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ประจำการ

ในส่วนของรถบรรทุกไร้คนขับ สามารถวิ่งด้วยความเร็วสูงสุด 30 กิโลเมตรต่อชั่วโมง สามารถรับน้ำหนักได้สูงสุด 35 ตัน รถบรรทุกไร้คนขับ 1 คัน สามารถขนส่งคอนเทนเนอร์ ขนาด 40-45 ฟุตได้ 1 ตู้ หรือตู้คอนเทนเนอร์ ขนาด 20 ฟุตได้ 2 ตู้ ซึ่งฝ่ายที่เกี่ยวข้องกำลังจะทดสอบ การทำงานของรถบรรทุกไร้คนขับเพื่อเก็บประมวลผลข้อมูล (data) ก่อนการใช้งานจริง

เมื่อ “ด่านอัจฉริยะโหย่วอี้กวน” เริ่มใช้งานจริงแล้ว จะช่วยต่อยอดการเป็น “ประตูการค้า” ระหว่างจีนและอาเซียน เป็น “ช่องทางการค้า” ที่มีความสะดวกรวดเร็วในการค้าสินค้าและมีประสิทธิภาพสูง โดยเฉพาะการขนส่งสินค้าข้ามประเทศและพิธีการศุลกากร ช่วยให้ผู้ประกอบการ ลดกระบวนการ ลดกำลังคน รวมถึงลดต้นทุนด้านเวลาและค่าใช้จ่ายลงได้อย่างมาก

5. การคาดการณ์สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร

● เมื่อวันที่ 18 - 19 กรกฎาคม 2567 ศุลกากรแห่งชาติจีนได้จัดทีมลงมาดำเนินการตรวจรับสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะผลไม้นำเข้า ที่ด่านท่าเรือกวนเหล่ย ซึ่งสถานที่ที่มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบกักกันผลไม้นำเข้าตามมาตรฐานระดับชาติ และได้ให้แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขในบางจุด เมื่อหากแก้ไขเรียบร้อยแล้วจะผ่านการตรวจรับจากศุลกากรแห่งชาติจีน

● เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2567 เว็บไซต์ศุลกากรแห่งชาติจีน ได้ปรับปรุงบัญชีรายชื่อสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะผลไม้นำเข้า ซึ่งพบว่า มีรายชื่อด่านท่าเรือกวนเหล่ยอยู่ในบัญชีดังกล่าวแล้ว ส่งผลให้ด่านท่าเรือกวนเหล่ยสามารถนำเข้าผลไม้จากต่างประเทศโดยการขนส่งทาง แม่น้ำโขงได้แล้ว

ปัจจุบันอำเภอเหมิงล่าอยู่ระหว่างการก่อสร้างทางด่วน 4 ช่องจราจร เชื่อมจากด่านท่าเรือกวนเหล่ยไปเหมิงหยวนระยะทาง 30 กม. เพื่อเชื่อมต่อกับโครงข่ายทางด่วนคุนหมิง-โมฮาน ซึ่งคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดให้บริการในปี 2567 จะทำให้การเดินทางและการขนส่ง จากท่าเรือกวนเหล่ยสะดวกและรวดเร็วมากขึ้นเพียง 30 นาที จากเดิมที่ต้องใช้ระยะเวลากว่า 90 นาที

การเปิดนำเข้าผลไม้ผ่านด่านท่าเรือกวนเหล่ยจะเป็นหนึ่งในช่องทางขนส่งผลไม้เส้นทางใหม่ของไทยที่มีความสะดวกและรวดเร็ว ในการขนส่ง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเป็นการขนส่งทางแม่น้ำโขงที่ยังมีปัญหาเรื่องเกาะแก่งในลำน้ำและระดับน้ำที่แตกต่างกันในแต่ละช่วง ผู้ประกอบการส่งออกผลไม้จึงควรศึกษาข้อมูลและต้นทุนในการขนส่งจากผู้ให้บริการขนส่งทางเรือในแม่น้ำโขง เพื่อประกอบการพิจารณาเลือก เส้นทางขนส่งผลไม้จากไทยไปจีน

● เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2567 เว็บไซต์ศุลกากรแห่งชาติจีนได้เผยแพร่รายชื่อสวนและโรงคัดบรรจุทุเรียนผลสดของมาเลเซียที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับศุลกากรแห่งชาติจีน โดยมีสวนทุเรียนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจำนวน 14 สวน และโรงคัดบรรจุ 19 โรง ส่งผลให้หลังจากนี้ ประเทศมาเลเซียจะสามารถส่งทุเรียนผลสดไปยังจีนได้เพิ่มขึ้นจากเดิมที่ส่งไปจีนได้เฉพาะทุเรียนแช่แข็ง

6. การดำเนินงานของสำนักงาน

• ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ได้มีการติดตามสถานการณ์การนำเข้าสินค้าเกษตรของจีนอย่างใกล้ชิดและรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ รวมทั้งหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจีนในการแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทย-จีน ผ่านด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

• เมื่อวันที่ 1 - 6 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ได้ร่วมกับผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ประชุมหารือความร่วมมือด้านการตรวจสอบกักกันสินค้าเกษตร ร่วมกับศุลกากรคูนหมิงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสำรวจเส้นทางการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารผ่านประเทศที่สาม ณ มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน

• วันที่ 4 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ร่วมคณะนายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เข้าร่วมประชุมหารือกับนาย Li Erli รองผู้อำนวยการกรมการเกษตรนครเซี่ยงไฮ้ เพื่อผลักดันความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับสำนักงานกรมการเกษตรนครเซี่ยงไฮ้ ในประเด็นความร่วมมือด้านการเกษตร โดยมุ่งเน้นความร่วมมือในการพัฒนานวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์ในการเพิ่มผลผลิต รับรองคุณภาพมาตรฐาน และยกระดับช่องทางการจัดส่งและจำหน่ายสินค้าเกษตร เพื่อผลักดันการขยายตลาดสินค้าเกษตรในตลาดจีน

• วันที่ 5 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ได้ร่วมคณะร้อยเอกธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประชุมหารือร่วมกับนายโจว หมินหัว ประธานสมาคมการค้าระหว่างประเทศแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน Chairman of CCPIT Shanghai เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและขยายโอกาสช่องทางการค้าสินค้าเกษตรไทยในจีน

• วันที่ 6 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ได้ร่วมคณะร้อยเอกธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประชุมหารือร่วมกับนางสาวหวัง อู่หลิน รองนายกเทศมนตรีเมืองเจี๋ยซิง และผู้บริหารตลาดค้าส่งผลไม้ตลาดเจี๋ยซิง เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างไทย-เจี๋ยซิง และหารือแนวทางการผลักดันการขยายตลาดสินค้าผลไม้ไทยผ่านตลาดเจี๋ยซิง รวมทั้งเยี่ยมชมตลาดค้าส่งผลไม้เจี๋ยซิง ซึ่งถือเป็นตลาดค้าส่งผลไม้ที่ใหญ่ที่สุดในจีนตะวันออก เพื่อสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพและมาตรฐานของผลไม้จากประเทศไทย และพูดคุยแลกเปลี่ยนการนำเข้าสินค้าผลไม้กับผู้บริหารตลาดค้าส่งและผู้นำเข้าชาวจีน

• วันที่ 6 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ได้ร่วมคณะร้อยเอกธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประชุมหารือร่วมกับนายหยู หุยหยิง (Mr. Yu Huiyong) ประธานบริษัท Shenzhen Pagoda Industrial (Group) (พาโกดา) และผู้บริหารบริษัทพาโกดา ณ ศูนย์กระจายสินค้าบริษัทพาโกดา สาขานครเซี่ยงไฮ้ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการผลักดันการส่งออกและการจำหน่ายผลไม้ไทยในตลาดจีน โดยทั้งสองฝ่ายได้หารือแนวทางการร่วมมือในอนาคต ดังนี้ 1) การส่งเสริมและผลักดันการส่งออกผลไม้คุณภาพที่โดดเด่น และผลไม้ที่มีส่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของไทย มายังตลาดจีนผ่านบริษัทพาโกดา ภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการขยายตลาดส่งออกสินค้าเกษตรและสินค้าอุปโภคบริโภค ระหว่างบริษัทพาโกดา กับ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร 2) การส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะปลูกผลไม้คุณภาพที่ตรงกับความต้องการของตลาดจีน ตามนโยบายตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ 3) ผลักดันการเปิดตลาดผลไม้ชนิดใหม่ที่มีความต้องการในตลาดจีน อาทิ มะยงชิด เป็นต้น 4) ความร่วมมือด้านระบบการบริหารจัดการผลไม้ตลอดห่วงโซ่อุปทานแบบครบวงจร

• วันที่ 8 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ได้ประสานงานเมืองตงซิง และกรมวิชาการเกษตร กรณีเมืองตงซิงมีความประสงค์จะจัดทำเอกสารความร่วมมือด้านการอำนวยความสะดวกการขนส่งสินค้าผลไม้ไทยมายังประเทศจีน ผ่านด้านตงซิง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง

• วันที่ 10 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานงานตลาดไท กรณีตลาดไทขอความอนุเคราะห์ข้อมูลตลาดค้าส่งผัก และตลาดสมุนไพรในนครคูนหมิง เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานของตลาดไท

• เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประชุมร่วมกับนาง He Xiuying ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยข้าว (Rice Research Institute) ภายใต้สถาบันวิทยาศาสตร์การเกษตรมณฑลกว่างตุง (Guangdong Academy of Agricultural Sciences: GDAAS) เพื่อหารือแนวทางการส่งเสริมความร่วมมืองานวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพ และเข้าร่วมพิธีปิดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปฏิบัติการวิจัยในหัวข้อการใช้เทคโนโลยี CRISPR ปรับแต่งจีโนมข้าวอินดิกาโดยใช้แบคทีเรีย Agrobacterium sp. ในการถ่ายโอนยีน

• วันที่ 15 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานงานกรมวิชาการเกษตร มกอช. สบข. ปักกิ่ง ศุลกากรจีนคูนหมิง กรณีจีนประสงค์จะขอเปิดตลาดบูลเบอร์รี่ส่งออกไปยังประเทศไทย ซึ่งไทยได้มีการแจ้งเวียน WTO (G/SPS/N/THA/614) เกี่ยวกับร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืชจากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่งต้องห้าม ช้อยกเว้นและเงื่อนไข โดยกำหนดให้ผลสดของพืชใน Vaccinium spp. เป็นสิ่งต้องห้าม (ยกเว้น ผลิตภัณฑ์ และผลแช่เยือกแข็ง) เพื่อขอให้ประเทศที่ประสงค์จะส่งออกผลสดขอเปิดตลาดอย่างเป็นทางการที่กรมวิชาการเกษตร ภายใน 60 วัน (รับถึงวันที่ 25 กรกฎาคม 2566) โดยจีนยังไม่ส่งข้อมูลการเปิดตลาดมายังกรมวิชาการเกษตร เพียงแต่ส่งข้อคิดเห็นผ่าน SPS Enquiry Point ขอให้ฝ่ายไทยส่งรายงานผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง และชะลอการบังคับใช้มาตรการจนกว่าจะส่งรายงานและขอให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างน้อย 12 เดือน

• วันที่ 16 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานงานศุลกากรกว่างโจว กรณีศุลกากรกว่างโจวประสงค์จะหารือแนวทาง/ช่องทางการประสานงานเพื่ออำนวยความสะดวกการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรระหว่างไทย-จีน ผ่านด้านต่างๆ ในพื้นที่รับผิดชอบของศุลกากรกว่างโจว

• วันที่ 16 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานงานการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) เกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลสถานการณ์ราคายางพาราในตลาดจีน ตามที่ กยท. ขอความอนุเคราะห์ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจวจัดทำข้อมูลฯ

• วันที่ 16 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานงานมูลนิธิโครงการหลวง และโรงงานผลิตเครื่องจักรลอกเปลือก hemp กรณีมูลนิธิโครงการหลวงประสงค์จะสั่งซื้อเครื่องจักรดังกล่าว

- วันที่ 30 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานงานกรมวิชาการเกษตร ศุลกากรกว่างโจว และผู้ประกอบการ กรณีผู้ส่งออกมะพร้าวไปที่ทำเรือหนานซานครกว่างโจว พิมพ์เลขสวนที่ได้รับขึ้นทะเบียนกับศุลกากรแห่งชาติจีนผิดโดยตกเลข 0 ไปหนึ่งตัวในฉลากที่ติดบนบรรจุภัณฑ์ ทำให้สินค้าไม่สามารถผ่านการตรวจปล่อยได้ ซึ่งจากการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำให้สินค้านำเข้าดังกล่าวได้รับการตรวจปล่อยเรียบร้อยแล้ว

- วันที่ 31 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานงานกรมวิชาการเกษตร และด่านท่าเรือกวนเหล่ย์ กรณีสำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน (GACC) ได้เห็นชอบอนุมัติให้ด่านท่าเรือกวนเหล่ย์ เขตฯ ลีบสองปันนา มณฑลยูนนาน เป็นด่านนำเข้าผลไม้สดจากต่างประเทศแห่งใหม่ ตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม 2567 เป็นต้นไป เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการขนส่งผลไม้ไทยมายังประเทศจีนผ่านด่านกวนเหล่ย์

- วันที่ 31 กรกฎาคม 2567 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ได้ร่วมคณะนายพิศาล พงศาพิชณ์ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่ด้านเทคนิคจากกรมวิชาการเกษตร กรมปศุสัตว์ และกรมประมง เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมทางเทคนิคด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชไทย-จีน (JTC-SPS) ระดับเจ้าหน้าที่เทคนิค ครั้งที่ 8 กับนายโจว เหวิน อี้ อธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ณ ศุลกากรซีอาน นครซีอาน มณฑลส่านซี โดยได้มีการหารือความร่วมมือในประเด็นต่างๆ อาทิ การเพิ่มจุดส่งออกนำเข้าผลไม้ที่มีศักยภาพของไทยในพิธีสารฯ เส้นทางส่งออกผลไม้ผ่านประเทศที่สาม แนวทางการแก้ไขปัญหาการส่งออกทุเรียนไปยังจีน มาตรการควบคุมการส่งออกทุเรียนตลอดห่วงโซ่อุปทาน ทั้งแมลงศัตรูพืช สารกำจัดศัตรูพืช และโลหะหนัก การเชื่อมโยงระบบใบรับรองสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-SPS) ทั้งในสินค้าพืช ประมง และปศุสัตว์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบสินค้านำเข้าส่งออก ระหว่างไทยและจีน การเปิดตลาดผลไม้แช่แข็ง สลัด อินทผลัม มะยงชิด และการพิจารณาเปิดตลาดโคมีชีวิตและผลิตภัณฑ์ไปยังจีน เป็นต้น